

Getal & Ruimte Junior

Groep 5 Niveau

Blok 6

Zo werkt dit boek

Dit is les 3 van blok 6.1.

Blok 6.1

3

Cijferend optellen

voorbereiden

oefenen

toepassen

Dit ga je doen in deze les.

Je leert

• cijferend optellen, zoals $521 + 236$.

Hier staat hoe het zit.

Uitleg

$$521 + 236 =$$

Maak eerst een schatting van het antwoord.

$$521 + 236 \approx 520 + 240 = 760.$$

Zet de getallen onder elkaar en tel de eenheden bij elkaar op.

H	T	E	
5	2	1	
2	3	6	+
		7	

Tel de tientallen bij elkaar op.

H	T	E	
5	2	1	
2	3	6	+
	5	7	

Tel de honderdtallen bij elkaar op.

H	T	E	
5	2	1	
2	3	6	+
7	5	7	

Het antwoord is 757. Het antwoord ligt in de buurt van de schatting.

Deze opdrachten maak je samen met de juf of meester.

Samen

1

Reken uit.

Maak eerst een schatting.

$$343 + 214 \approx$$

$$215 + 142 \approx$$

$$468 + 31 \approx$$

$$340 + 210 = \text{..550..}$$

H	T	E	
3	4	3	
2	1	4	+
5	5	7	

$$343 + 214 = \text{..557..}$$

H	T	E	
2	1	5	
1	4	2	+

$$215 + 142 = \text{.....}$$

H	T	E	
			+

$$468 + 31 = \text{.....}$$

Dit betekent: zelf werken.

Zelf

2

Reken uit.

Tel op.
Van boven naar beneden eerst de
eenheden dan de tientallen.

$52 + 36 = \dots 88 \dots$

T	E	
5	2	
3	6	+
8	8	

$43 + 26 = \dots$

T	E	
4	3	
2	6	+

$71 + 14 = \dots$

T	E	
		+

3

Zet onder elkaar en reken uit.

$85 + 13 = \dots 98 \dots$

T	E	
8	5	
1	3	+
9	8	

$42 + 34 = \dots$

T	E	
		+

$56 + 21 = \dots$

T	E	
		+

4

Reken uit.

Tel op van boven naar beneden.
Begin met de eenheden, daarna de tientallen en
als laatste de honderdtallen.

$483 + 215 = \dots 698 \dots$

H	T	E	
4	8	3	
2	1	5	+
6	9	8	

$321 + 258 = \dots$

H	T	E	
3	2	1	
2	5	8	+

$607 + 282 = \dots$

H	T	E	
			+

Je leert

- antwoorden van berekeningen schatten.

Samen

1

Getallendictee

.....		
.....		
.....		

Uitleg

Bij berekeningen kun je vooraf het antwoord schatten.
Na de berekening controleer je je antwoord daarmee.
Bij het schatten kies je passende getallen.

$$123 + 285 \approx 100 + 300 = 400$$

$$485 - 245 \approx 500 - 250 = 250$$

$\approx$ betekent 'ongeveer'

2

Vul in.

Schat het antwoord.

$$34 + 294 \approx 50 + 300 = 350$$

$$71 - 48 \approx \dots\dots\dots$$

$$277 + 198 \approx \dots\dots\dots$$

$$398 - 141 \approx \dots\dots\dots$$

Zelf

3

Vul in.

Tussen welke tientallen ligt het getal?

.....50.....	56	60.....
.....	72	
.....	88	
.....	94	
.....	65	

4

Vul in.

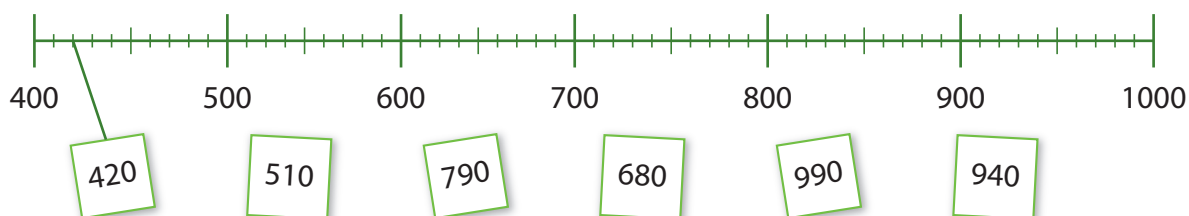
Tussen welke honderdtallen ligt het getal?

...600...	677	...700...
.....	538	
.....	743	
.....	921	
.....	297	

5

Maak de kaartjes vast aan de getallenlijn.

6

Vul in.

Bij welk honderdtal ligt het getal het dichtst?

532 ligt het dichtst bij ...500...

451 ligt het dichtst bij

276 ligt het dichtst bij

349 ligt het dichtst bij

123 ligt het dichtst bij

752 ligt het dichtst bij

7 Reken uit. Hoeveel is het ongeveer?

Zoek eerst het
honderdtal dat het
dichtste bij is.

$$423 + 289 \approx$$

423 ligt het dichtst bij ...400...

289 ligt het dichtst bij ...300...

$$423 + 289 \approx \dots 400 \dots + \dots 300 \dots = \dots 700 \dots$$

$$877 - 241 \approx$$

877 ligt het dichtst bij

241 ligt het dichtst bij

$$877 - 241 \approx \dots - \dots = \dots$$

$$315 + 578 \approx$$

315 ligt het dichtst bij

578 ligt het dichtst bij

$$315 + 578 \approx \dots + \dots = \dots$$

$$668 - 359 \approx$$

668 ligt het dichtst bij

359 ligt het dichtst bij

$$668 - 359 \approx \dots - \dots = \dots$$

8 Schat het antwoord.

$$315 + 290 \approx \dots 300 \dots + \dots 300 \dots = \dots 600 \dots$$

$$492 + 378 \approx \dots + \dots = \dots$$

$$478 + 325 \approx \dots + \dots = \dots$$

$$304 + 598 \approx \dots + \dots = \dots$$

$$227 + 595 \approx \dots + \dots = \dots$$

$$569 + 147 \approx \dots + \dots = \dots$$

9 Schat het antwoord.

$$589 - 317 \approx \dots 600 \dots - \dots 300 \dots = \dots 300 \dots$$

$$604 - 325 \approx \dots - \dots = \dots$$

$$896 - 535 \approx \dots - \dots = \dots$$

$$711 - 586 \approx \dots - \dots = \dots$$

$$967 - 385 \approx \dots - \dots = \dots$$

$$845 - 189 \approx \dots - \dots = \dots$$

Je leert

- cijferend optellen, zoals $21 + 35$.

Zelf

1

Reken uit en vul in.

+	5	3	1
5	10		
14			

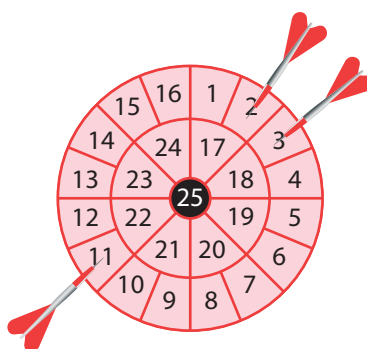
+	4	2	6
11			
23			

2

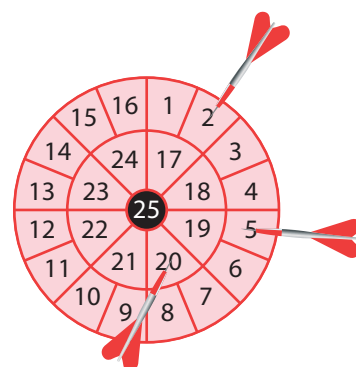
Reken uit.

.....16..... punten

..... punten

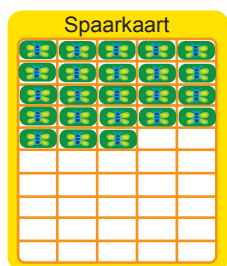

..... punten

Samen

3

Hoeveel zegels heeft Sanne gespaard?

Uitleg

$$21 + 35 =$$

Schat eerst het antwoord.

$$21 + 35 \approx 20 + 40 = 60$$

Zet de getallen onder elkaar.

T	E	
3	5	
2	1	+

Tel de eenheden bij elkaar op.

T	E	
3	5	
2	1	+
	6	

Tel de tientallen bij elkaar op.

T	E	
3	5	
2	1	+
5	6	

Het antwoord is 56. Dit antwoord ligt in de buurt van de schatting.

4 Zet onder elkaar en reken uit. Schat eerst het antwoord.

$12 + 67 \approx$

$10 + 70 = 80$

T	E	
6	7	
1	2	+
7	9	

$12 + 67 = 79$

$33 + 25 \approx$

.....

T	E	
3	3	
2	5	+

$33 + 25 =$

$64 + 11 \approx$

.....

T	E	
6	4	
1	1	+

$64 + 11 =$

Zelf

5 Reken uit.

$73 + 14 = 87$

T	E	
7	3	
1	4	+
8	7	

$16 + 52 =$

T	E	
5	2	
1	6	+

$54 + 34 =$

T	E	
5	4	
3	4	+

$37 + 61 =$

T	E	
6	1	
3	7	+

$47 + 32 =$

T	E	
4	7	
3	2	+

$45 + 43 =$

T	E	
4	5	
4	3	+

6 Reken cijferend uit.

Tel op.
Van boven naar beneden, eerst de eenheden dan de tientallen.

$56 + 23 = \dots 79 \dots$

T	E	
5	6	
2	3	+
7	9	

$45 + 33 = \dots$

T	E	
4	5	
3	3	+

$61 + 31 = \dots$

T	E	
6	1	
3	1	+

7 Reken cijferend uit.

Schrijf de getallen in het schema.
Het grootste getal komt boven.

$48 + 21 = \dots 69 \dots$

T	E	
4	8	
2	1	+
6	9	

$37 + 32 = \dots$

T	E	
		+

$75 + 24 = \dots$

T	E	
		+

$58 + 31 = \dots$

T	E	
		+

$78 + 11 = \dots$

T	E	
		+

$35 + 41 = \dots$

T	E	
		+

Je leert

- cijferend optellen, zoals $521 + 236$.

Uitleg

$$521 + 236 =$$

Maak eerst een schatting van het antwoord.

$$521 + 236 \approx 520 + 240 = 760.$$

Zet de getallen onder elkaar en tel de eenheden bij elkaar op.

H	T	E	
5	2	1	
2	3	6	+
		7	

Tel de tientallen bij elkaar op.

H	T	E	
5	2	1	
2	3	6	+
	5	7	

Tel de honderdtallen bij elkaar op.

H	T	E	
5	2	1	
2	3	6	+
7	5	7	

Het antwoord is 757. Het antwoord ligt in de buurt van de schatting.

Samen

1

Reken uit.

Maak eerst een schatting.

$$343 + 214 \approx$$

$$340 + 210 = 550$$

H	T	E	
3	4	3	
2	1	4	+
5	5	7	

$$343 + 214 = 557$$

$$215 + 142 \approx$$

.....

H	T	E	
2	1	5	
1	4	2	+

$$215 + 142 = \dots\dots\dots$$

$$468 + 31 \approx$$

.....

H	T	E	
			+

$$468 + 31 = \dots\dots\dots$$

Zelf

2

Reken uit.

Tel op.

Van boven naar beneden. Eerst de eenheden, dan de tientallen.

$52 + 36 = \dots 88 \dots$

T	E	
5	2	
3	6	+
8	8	

$43 + 26 = \dots \dots \dots$

T	E	
4	3	
2	6	+

$71 + 14 = \dots \dots \dots$

T	E	
		+

3

Zet onder elkaar en reken uit.

$85 + 13 = \dots 98 \dots$

T	E	
8	5	
1	3	+
9	8	

$42 + 34 = \dots \dots \dots$

T	E	
		+

$56 + 21 = \dots \dots \dots$

T	E	
		+

4

Reken uit.

Tel op van boven naar beneden.

Begin met de eenheden, daarna de tientallen en als laatste de honderdtallen.

$483 + 215 = \dots 698 \dots$

H	T	E	
4	8	3	
2	1	5	+
6	9	8	

$321 + 258 = \dots \dots \dots$

H	T	E	
3	2	1	
2	5	8	+

$607 + 282 = \dots \dots \dots$

H	T	E	
			+

5

Zet onder elkaar en reken uit.

Let op.

Zet het grootste getal boven.

Zet eenheden onder eenheden, tientallen onder tientallen, en honderdtallen onder honderdtallen.

$$451 + 234 = \text{..685..}$$

H	T	E	
4	5	1	
2	3	4	+
6	8	5	

$$615 + 223 = \text{.....}$$

H	T	E	
			+

$$517 + 142 = \text{.....}$$

H	T	E	
			+

6

Reken uit.

$$125 + 21 = \text{..146..}$$

H	T	E	
1	2	5	
	2	1	+
1	4	6	

$$356 + 33 = \text{.....}$$

H	T	E	
3	5	6	
	3	3	+

$$532 + 23 = \text{.....}$$

H	T	E	
			+

$$123 + 54 = \text{.....}$$

H	T	E	
1	2	3	
	5	4	+

$$312 + 66 = \text{.....}$$

H	T	E	
3	1	2	
	6	6	+

$$647 + 21 = \text{.....}$$

H	T	E	
			+

Je leert

- cijferend optellen toepassen.

Zelf

1

Reken uit.

$181 + 111 = \text{..292..}$

$521 + 146 = \dots\dots\dots$

$318 + 271 = \dots\dots\dots$

H	T	E	
1	8	1	
1	1	1	+
2	9	2	

H	T	E	
			+

H	T	E	
			+

Uitleg

In een supermarkt worden op een morgen 143 spaarzegels weggegeven, 's middags nog eens 532. Hoeveel spaarzegels zijn dat in totaal?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

$143 + 532 =$

Stap 3 Wat is het antwoord?

Maak een schatting.

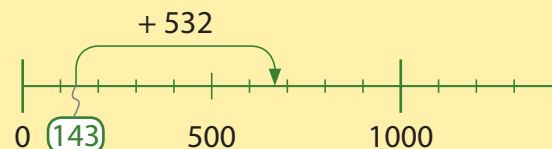
$143 + 532 \approx 140 + 530 = 670$

H	T	E	
5	3	2	
1	4	3	+
6	7	5	

$143 + 532 = 675$

Stap 4 Klopt je antwoord?

675 ligt in de buurt van de schatting.

Samen

2

Reken uit.

Sacha en Tim sparen zegels.

Sacha heeft 147 zegels en Tim heeft er 122.

Hoeveel zegels hebben ze samen?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

.....

Stap 3 Wat is het antwoord?

.....

Stap 4 Klopt je antwoord?

..... + $\approx$ + =

Het antwoord ligt wel / niet in de buurt van de schatting.

H	T	E	
			+

Zelf

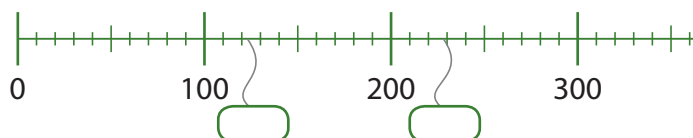
3

Reken uit met het stappenplan.

Abe spaart voor een helikopter en een boot.

Hoeveel zegels heeft hij in totaal nodig?

Stap 1 Maak de tekening af.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

.....

Stap 3 Wat is het antwoord?

Dave heeft zegels nodig.

Stap 4 Klopt je antwoord? Maak een schatting.

..... + $\approx$ + =

Het antwoord ligt wel / niet in de buurt van de schatting.

Spaar voor speelgoed

vliegtuig	165 zegels
auto	175 zegels
helikopter	123 zegels
boot	105 zegels

H	T	E	
			+

4

Reken uit met het stappenplan.

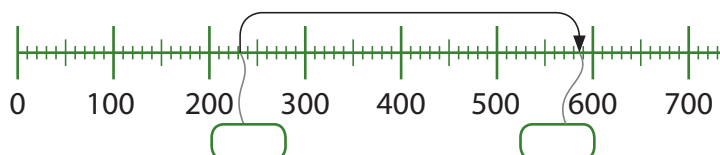
Hoeveel knikkers zitten in totaal in deze twee potten?

Pot 1:
232 knikkers

Pot 2:
354 knikkers

Stap 1 Maak de tekening af.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

Stap 3 Wat is het antwoord?

Er zitten knikkers in de potten.

Stap 4 Klopt je antwoord? Maak een schatting.

..... + $\approx$ + =

Het antwoord ligt wel / niet in de buurt van de schatting.

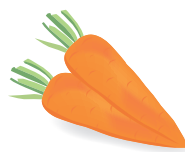
H	T	E	
			+

5

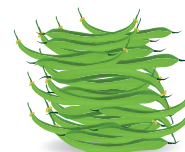
Reken cijferend uit.

114 gram

142 gram

215 gram

- Hoeveel wegen de wortels en de boontjes samen?
- Hoeveel wegen de broccoli en de wortels samen?
- Hoeveel wegen de boontjes en de broccoli samen?

a

H	T	E	
2	1	5	
1	4	2	+

b

H	T	E	
			+

c

H	T	E	
			+

Je oefent

- optellen en aftrekken tot 1000.
- alle deeltafels tot en met 10.
- klokkijken en lengtematen.

Samen

1

Rekendictee

$23 + 8 = \dots\dots\dots$

$7 \times 4 = \dots\dots\dots$

$35 - 31 = \dots\dots\dots$

$5 + 58 = \dots\dots\dots$

$3 \times 9 = \dots\dots\dots$

$52 - 21 = \dots\dots\dots$

$18 - 9 = \dots\dots\dots$

$8 \times 8 = \dots\dots\dots$

$62 - 14 = \dots\dots\dots$

Zelf

2

Vul in.

Zet de getallen op volgorde van klein naar groot.

629	966	962
-----	-----	-----

→

629	962	966
-----	-----	-----

876	867	786
-----	-----	-----

→

--	--	--

235	532	523
-----	-----	-----

→

--	--	--

289	892	829	198
-----	-----	-----	-----

→

--	--	--	--

756	765	657	675
-----	-----	-----	-----

→

--	--	--	--

3

Reken zo snel als je kunt.

$5 + 7 = \dots\dots\dots$

$15 - 9 = \dots\dots\dots$

$13 - 8 = \dots\dots\dots$

$9 + 3 = \dots\dots\dots$

$17 - 9 = \dots\dots\dots$

$9 + 5 = \dots\dots\dots$

$6 + 8 = \dots\dots\dots$

$15 - 8 = \dots\dots\dots$

$8 + 4 = \dots\dots\dots$

$7 + 6 = \dots\dots\dots$

$14 - 7 = \dots\dots\dots$

$11 - 7 = \dots\dots\dots$

$8 + 3 = \dots\dots\dots$

$12 - 6 = \dots\dots\dots$

$6 + 9 = \dots\dots\dots$

4

Reken uit en vul in.

- 100	getal	+ 100	- 10	getal	+ 10
...656...	756	...856...	...190...	200	...210...
.....	823			488	
.....	365			663	
.....	909			701	
.....	999			294	

5

Reken uit.

Welk getal moet je invullen zodat het klopt?

$3 \times \dots 2 \dots = 6$

$3 \times \dots = 30$

$8 \times \dots = 64$

$5 \times \dots = 35$

$9 \times \dots = 81$

$6 \times \dots = 36$

$6 \times \dots = 24$

$4 \times \dots = 36$

$4 \times \dots = 12$

$2 \times \dots = 18$

$3 \times \dots = 18$

$7 \times \dots = 56$

6

Reken uit.

$15 : 3 = 5, \text{ want } 5 \times 3 = 15$

$15 : 3 = \dots 5 \dots$

$50 : 10 = \dots$

$21 : 3 = \dots$

$30 : 5 = \dots$

$49 : 7 = \dots$

$56 : 8 = \dots$

$28 : 4 = \dots$

$18 : 3 = \dots$

$63 : 7 = \dots$

$40 : 4 = \dots$

$14 : 7 = \dots$

$72 : 9 = \dots$

7 Schrijf op. Hoe laat is het?

kwart over acht.

.....

.....

.....

8 Kies en kleur de juiste tijd bij de klok. Welke tijd hoort bij de klok?

02:10

07:10

01:55

02:05

07:30

06:30

06:05

01:05

9 Vul in. Kies uit km of m.

Eén grote stap is ongeveer 1m..... lang.

De afstand van Utrecht naar Waalwijk is ongeveer 100

Een bed is ongeveer 2 lang.

De zandbak is 4 breed.

De fietsroute is ongeveer 20

Je leert

- de kalender gebruiken.

Uitleg

Een jaar heeft 12 maanden.

Een jaar heeft 4 kwartalen. Een kwartaal is 3 maanden.

Een jaar heeft 52 weken.

Een week heeft 7 dagen.

kwartaal	maanden		
1 ^e	1	2	3
	januari	februari	maart
2 ^e	4	5	6
	april	mei	juni
3 ^e	7	8	9
	juli	augustus	september
4 ^e	10	11	12
	oktober	november	december

Samen

1

Schrijf de antwoorden op.

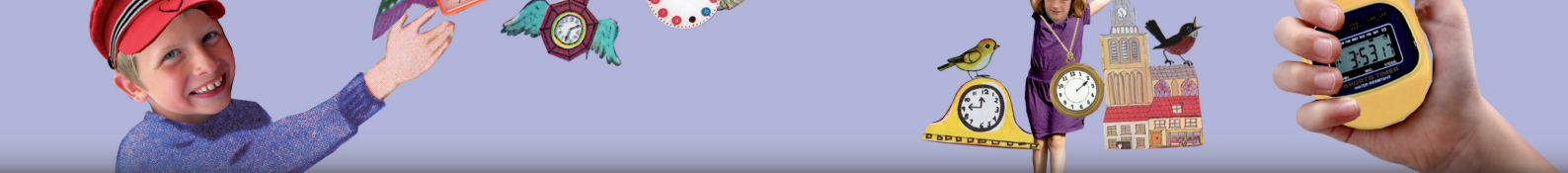
- Hoeveel maanden zitten in elk kwartaal?
- In welk kwartaal is augustus?
- In welk kwartaal is december?
- Welke maanden zitten in het derde kwartaal?
.....

2

Schrijf de antwoorden op.

- Van welke maand is deze kalender?
- Op welke dag valt 10 januari?
- Op welke datum valt de derde dinsdag in januari?

januari						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Zelf

3

Vul in.

Eén week heeft7..... dagen.

Een jaar heeft maanden.

Een jaar heeft kwartalen.

Een jaar heeft weken.

Eén kwartaal heeft maanden.

4

Vul in.

Welke maand komt ervoor en welke erna?

maand ervoor		maand erna
.....februari.....	maart	april.....
.....	augustus	
.....	december	
.....	oktober	
.....	mei	

5

Geef de maanden dezelfde kleur als het kwartaal.

1e kwartaal

2e kwartaal

3e kwartaal

4e kwartaal

maart	oktober	februari	mei
november	juli	april	augustus
juni	januari	september	december

6

Vul de lege vakjes van de kalender in.

december						
zo	ma		wo	do	vr	
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	
	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

7

Schrijf de antwoorden op.

januari						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

februari						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29		

maart						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Op welke dag valt 1 februari? vrijdag.....

Asha is 13 maart jarig. Op welke dag is dat?

Op welke datum valt de laatste zaterdag van januari?

Hoeveel dagen heeft de maand maart? dagen

Hoeveel maandagen zijn er in maart? maandagen

Kim gaat in week 8 bij oma logeren. In welke maand is dat?

Je leert

- werken met een kalender.
- de datum met cijfers schrijven.

Zelf

1

Schrijf de antwoorden op.

Welke maand komt er voor april?

In welke maand vallen Sinterklaas en Kerstmis?

In welk kwartaal is april?

Als 3 april op maandag valt, welke dag is het dan op 5 april?

Samen

2

Hoe moet de datum ingevuld worden op het formulier?

Uitleg

21 januari 2018 kun je opschrijven als 21-01-2018.

Je schrijft eerst het getal van de dag en dan het getal van de maand.

Als deze getallen kleiner zijn dan 10, zet je er een 0 voor.

5 februari 2018 schrijf je als 05-02-2018.

3

Vul in.

Schrijf de datum in getallen en woorden.

7 februari 07-02.....

12-02

12 februari....

30 maart

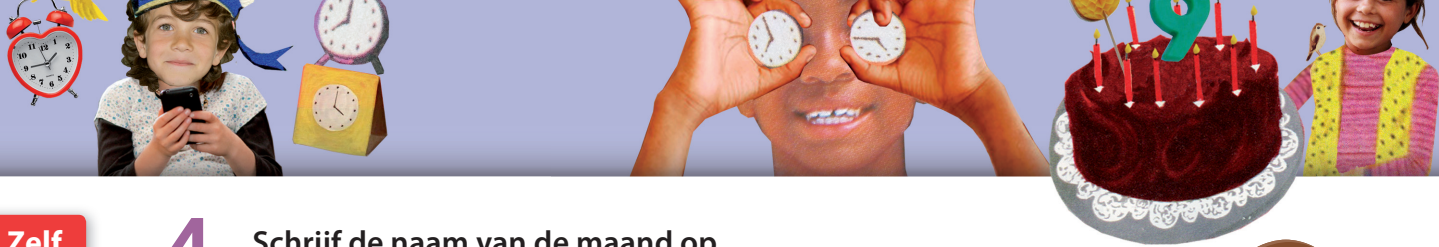
20-04

.....

12 oktober

15-11

.....

Zelf

4

Schrijf de naam van de maand op.

Weet je nog?
Een jaar heeft 12 maanden.
De eerste maand is januari.
Dus 01 is januari.

01 is januari.....

02 is

03 is

04 is

05 is

06 is

07 is

08 is

09 is

10 is

11 is

12 is

5

Schrijf de datum in getallen en woorden.

Je kunt de datum op twee manieren schrijven:
8 januari of 08-01.
Je schrijft eerst de dag en dan de maand op.

4 februari 04-02.....

15 januari

8 maart

24 oktober

23 augustus

1 september

19-02 .19.februari....

10-04

17-11

01-01

29-05

31-12

6 Zoek dezelfde datums bij elkaar.

2 januari	•	•	08-03
11 september	•	•	01-02
8 maart	•	•	11-09
1 februari	•	•	02-01
3 augustus	•	•	03-08
7 april	•	•	05-12
6 oktober	•	•	05-12
10 juni	•	•	07-04
12 mei	•	•	06-10
5 december	•	•	10-06

7 Bekijk de kalender en vul in.

januari					
zondag		5	12	19	26
maandag		6	13	20	27
dinsdag		7	14	21	28
woensdag	1	8	15	22	29
donderdag	2	9	16	23	30
vrijdag	3	10	17	24	31
zaterdag	4	11	18	25	

Op welke dag valt de eerste dag van januari? *woensdag*.....

Op welke dag valt 17-01?

De tweede zaterdag van januari kun je ook opschrijven als-.....

Wat is de datum van de dag na 31 januari?

.....-.....

Karel is jarig op zaterdag 11-01, Esther twee dagen later.

Dat is op-.....

Je leert

- het aantal dagen van de maanden.

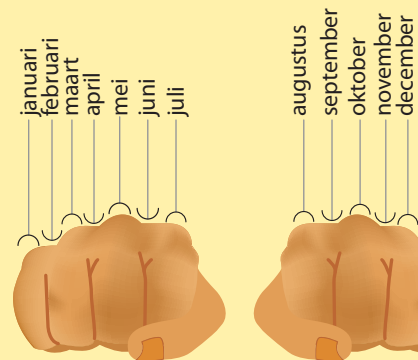
Uitleg

Het aantal dagen van een maand is verschillend.

April, juni, september en november hebben 30 dagen.

Februari heeft 28 of 29 dagen.

De andere maanden hebben 31 dagen.

januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
31	28 of 29	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31

Samen

1

Reken uit.

- a Hoeveel dagen heeft maart?
- b Hoeveel maanden hebben 31 dagen?

2

Reken uit.

Samuel is jarig op 6 januari.
Zijn vader is 5 weken daarna jarig.
Wanneer is Samuels vader jarig?

Samuels vader is op jarig.

januari					
zondag		5	12	19	26
maandag		6	13	20	27
dinsdag		7	14	21	28
woensdag	1	8	15	22	29
donderdag	2	9	16	23	30
vrijdag	3	10	17	24	31
zaterdag	4	11	18	25	

Zelf

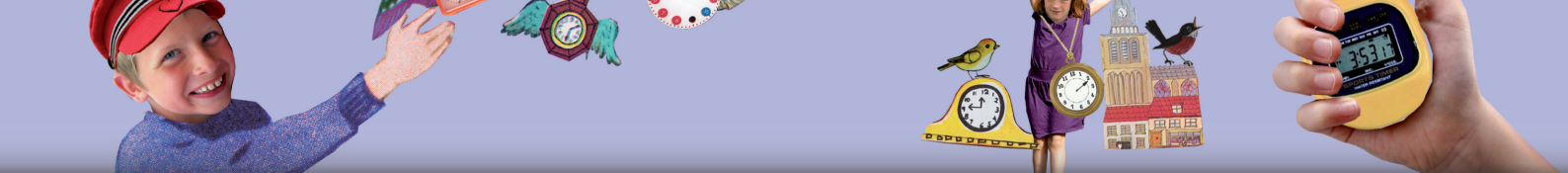
3

Kleur de goede vakjes.

Rood: de maanden met 31 dagen.

Blauw: de maanden met minder dan 31 dagen.

januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
---------	----------	-------	-------	-----	------	------	----------	-----------	---------	----------	----------

4 Reken uit.

In een schrikkeljaar heeft februari 29 dagen.
Het jaar heeft dan 366 dagen
(normaal 365).

januari 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

februari 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29		

maart 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

april 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

mei 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

juni 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

juli 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

augustus 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

september 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

oktober 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

november 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

december 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Op welke dag viel nieuwjaarsdag dit jaar? dinsdag.....

In april zitten maandagen.

Hoeveel dagen heeft de maand oktober?

Is dit jaar wel of geen schrikkeljaar? Het is dit jaar niet / wel een schrikkeljaar.

Welke maanden hebben 30 dagen?

Welke datum komt na 30-06? -

Welke twee maanden precies na elkaar hebben 31 dagen?

.....

5

Vul in.

- a Januari heeft31..... dagen.
- b November heeft dagen.
- c De kortste maand is
- d Er zijn maanden met precies 30 dagen.

Gebruik je knokkels.

6

Schrijf op.

Je schrijft eerst het getal van de dag en dan het getal van de maand.

- a 2 februari is 02-02.....
- b 3 maart is
- c 4 december is
- d 19 november is
- e 20 juli is

Je schrijft eerst het getal van de dag en dan het getal van de maand.

7

Vul in.

1 week eerder	vandaag	1 week later
11 maart	18 maart	25 maart
.....	9 juni	
.....	30 april	

1 week eerder	vandaag	1 week later
.....	21 april	
.....	12 februari	
.....	1 mei	

8

Zet een rondje om de juiste maand.

Vandaag is het 28 mei. Een week later is het mei / (juni).

Vandaag is het 3 mei. Een week geleden was het april / mei.

Vandaag is 2 september. Een week geleden was het augustus / september.

Vandaag is 25 november. Een week later is het november / december.

Je leert

- de kalender toepassen.

Zelf

1

Kleur de kalender.

Groen: Tijn is jarig op 17 oktober.

Rood: elke donderdag gaat Tijn turnen.

Geel: in het weekend gaat Tijn niet naar school.

Oranje: Tijns zusje Jitte is jarig op de eerste dinsdag van de maand.

oktober						
maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

2

Schrijf op.

Kijk naar de kalender van oktober.

- Hoeveel maandagen zijn er in de maand oktober? Er zijn maandagen.
- Hoeveel dagen heeft oktober? Oktober heeft dagen.

Uitleg

Lisa is op 27 april jarig.

Haar vader is precies een week later jarig.

Op welke datum is dat?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

Welke datum precies een week na 27 april valt.

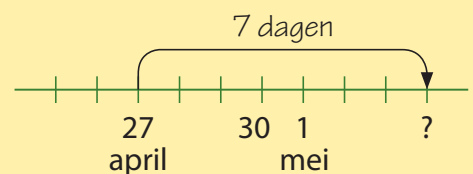
Stap 3 Wat is het antwoord?

Zie de tekening.

Stap 4 Klopt je antwoord? Laat zien met een berekening.

Lisa's vader is 7 dagen na haar jarig.

In april zijn nog 3 dagen dus haar vader is op 4 mei jarig.

Samen

3

Reken uit.

Het is 5 juni.

Het is nog vier weken tot aan de zomervakantie.

Op welke datum is het vakantie?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitzoeken?

.....

Stap 3 Wat is het antwoord?

.....

Stap 4 Klopt je antwoord? Vul de kalender verder in en tel vier weken verder.
Kom je op dezelfde datum uit?

.....

Zelf

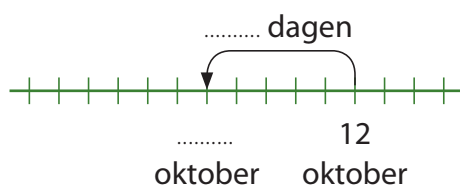
4

Reken uit.

Het is 12 oktober. 5 dagen geleden kreeg Lucas een nieuwe fiets.

Op welke datum was dat?

Stap 1 Maak de tekening af.

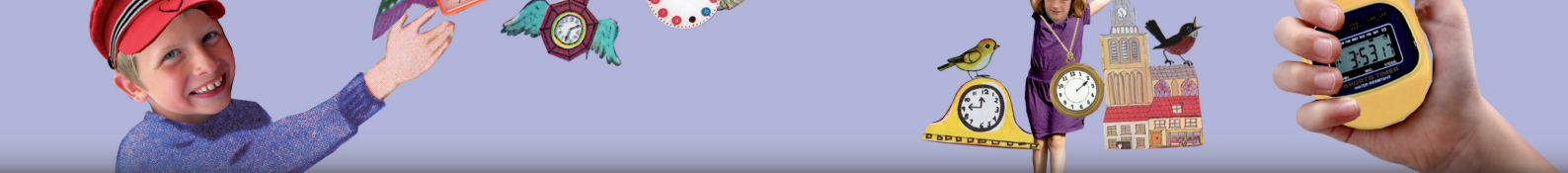

Stap 2 Wat moet je uitzoeken?

.....

Stap 3 Wat is het antwoord?

Stap 4 Klopt je antwoord?

5

Reken uit.

Laat je berekening zien.

Rob gaat met zijn familie een week op wintersportvakantie.

- a Ze vertrekken op 23 januari. Op welke datum komen ze terug?

.....

- b De opa en oma van Rob blijven een week langer weg.
Op welke datum komen zij terug?

.....

6

Kijk naar de kalender en vul in.

maart							april						
zondag	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag
		1	2	3	4	5						1	2
6	7	8	9	10	11	12	3	4	5	6	7	8	9
13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16
20	21	22	23	24	25	26	17	18	19	20	21	22	23
27	28	29	30	31			24	25	26	27	28	29	30

- a Op 09-04 is er een uitvoering. Op welke dag is de uitvoering?

.....

- b Jozien heeft elke donderdag pianoles.
Vandaag is het 27 maart. Haar volgende les is op

- c Vorige week donderdag was Jozien ziek.
Op welke datum was haar vorige pianoles?

7

Reken uit.

Schrijf je berekening op.

- a Silas is 8 jaar. Hoe oud is hij in maanden?

.....

.....

- b Het zusje van Silas is 2 jaar en 3 maanden.
Hoe oud is zij in maanden?

.....

.....

Je oefent

- optellen en aftrekken tot 1000.
- de deeltafels tot en met 10.
- liters en kg.

Samen

1

Rekentictee

$43 + 12 = \dots\dots\dots$

$7 \times 5 = \dots\dots\dots$

$80 + 22 = \dots\dots\dots$

$80 - 18 = \dots\dots\dots$

$3 \times 15 = \dots\dots\dots$

$120 - 30 = \dots\dots\dots$

$45 - 15 = \dots\dots\dots$

$8 \times 4 = \dots\dots\dots$

$100 - 15 = \dots\dots\dots$

Zelf

2

Reken uit.

Maak de reeksen af. Kijk goed wat erbij komt.

1000	2000	3000				
500	1000					
380	390					
90	110					
1825	1875					

3

Reken zo snel als je kunt!

$3 \times 4 = \dots\dots\dots$

$6 \times 6 = \dots\dots\dots$

$7 \times 7 = \dots\dots\dots$

$6 \times 3 = \dots\dots\dots$

$7 \times 10 = \dots\dots\dots$

$9 \times 8 = \dots\dots\dots$

$2 \times 7 = \dots\dots\dots$

$6 \times 7 = \dots\dots\dots$

$4 \times 8 = \dots\dots\dots$

$4 \times 4 = \dots\dots\dots$

$8 \times 6 = \dots\dots\dots$

$6 \times 9 = \dots\dots\dots$

$9 \times 2 = \dots\dots\dots$

$7 \times 9 = \dots\dots\dots$

$8 \times 7 = \dots\dots\dots$

4

Reken uit.

In welk vakje passen de getallen?

Sommige getallen passen in meerdere bakjes.

50 104
 40 100
 24 80
 25 95
 18 52

Weet je nog?

Een vijfvoud kun je delen door 5.
 Een tienvoud kun je delen door 10.

vijfvouden

50

tienvouden

50

5

Reken uit.

: 5

30	6.....
50	
10	
15	
45	
20	

: 9

9	
90	
81	
63	
27	
45	

: 7

14	
56	
49	
21	
63	
7	

6

Reken uit.

$$145 + 43 = \dots 188 \dots$$

$$652 + 137 = \dots$$

$$286 + 312 = \dots$$

H	T	E	
1	4	5	
	4	3	+
1	8	8	

H	T	E	
6	5	2	
1	3	7	+

H	T	E	
			+

7 Reken uit.

Kijk goed of het
een + of een - som is.

$$\begin{array}{r} 370 + 80 = \underline{450} \\ \swarrow \quad \searrow \\ \underline{30} \quad \underline{50} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 240 - 60 = \underline{180} \\ \swarrow \quad \searrow \\ \underline{40} \quad \underline{20} \end{array}$$

$290 + 20 = \dots\dots\dots$

$410 - 70 = \dots\dots\dots$

$$\begin{array}{r} 660 + 70 = \dots\dots\dots \\ \swarrow \quad \searrow \\ \dots\dots \quad \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 930 - 60 = \dots\dots\dots \\ \swarrow \quad \searrow \\ \dots\dots \quad \dots\dots \end{array}$$

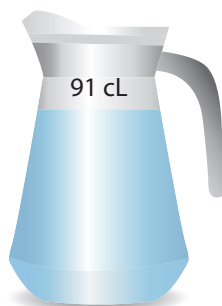
$580 - 90 = \dots\dots\dots$

$380 + 50 = \dots\dots\dots$

8 Schrijf de som onder de kan en reken uit. Hoeveel cL moet erbij om 1 L te krijgen?

Weet je nog?
1 L = 100 cL

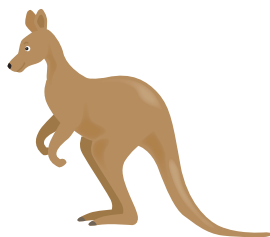
$100 \text{ cL} - 32 \text{ cL} = \underline{68} \text{ cL} \quad 100 \text{ cL} - 91 \text{ cL} = \dots\dots\dots \text{ cL} \quad 100 \text{ cL} - 56 \text{ cL} = \dots\dots\dots \text{ cL}$

9 Reken uit en vul in.

57 kg

13 kg

5 kg

De hond is 8 kg zwaarder dan de poes. $13 \text{ kg} - 5 \text{ kg} = 8 \text{ kg}$

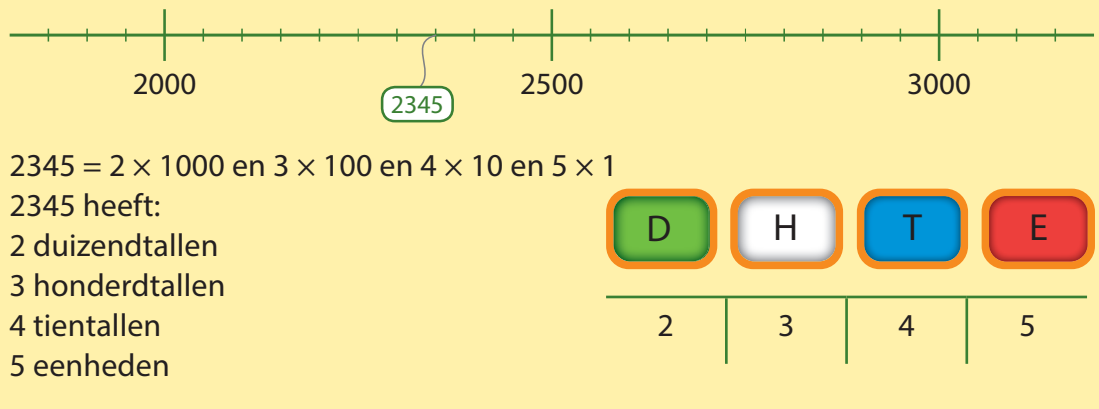
De hond is kg lichter dan de kangoeroe.

De hond en de kat samen zijn kg lichter dan de
kangoeroe.

Je leert

- de waarde van een cijfer in een getal.

Uitleg

Samen

1

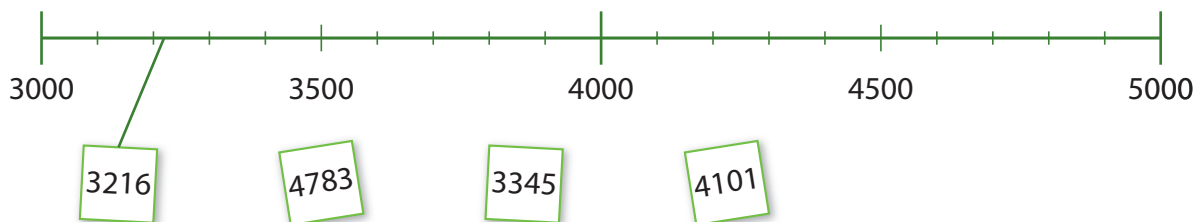
Splits het getal.

D	H	T	E
4	5	1	0
5	0	7	9
2	0	0	4

$4510 = 4 \times 1000 + 5 \times 100 + 1 \times 10$

2

Verbind de getallen met de getallenlijn.

3

Welk getal is het?

- a $2 \times 1000 + 6 \times 100 + 4 \times 10 + 8 \times 1 = 2648$...
- b $3 \times 1000 + 8 \times 10 + 5 \times 1 =$
- c $5 \times 1000 + 7 \times 100 + 1 \times 10 + 9 \times 1 =$

Zelf

4

Vul in.
Waar ligt het getal tussenin?

Tussen welke honderdtallen
liggen de getallen?

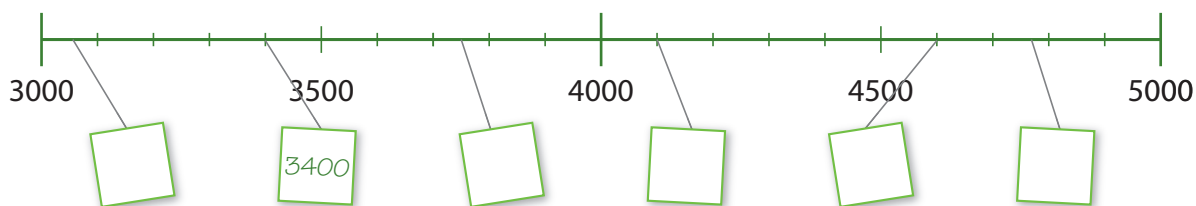
..200..	230	..300..
.....	710	
.....	650	
.....	390	
.....	949	

Tussen welke duizendtallen
liggen de getallen?

..1.000..	1460	..2.000..
.....	3401	
.....	2781	
.....	5460	
.....	9207	

5

Vul de getallen in.
Kies uit: 4100 – 3750 – 4600 – 4769 – 3056

6

Splits de getallen.

D	H	T	E
---	---	---	---

3	5	2	7
9	0	3	1
5	7	7	9
7	1	0	5
8	0	0	7

= 3 × 1.000 + 5 × 100 + 2 × 10 + 7 × 1

=

=

=

=

7 Zet in het schema.

D H T E

$2 \times 1000 + 5 \times 100 + 3 \times 10 + 7 \times 1$	=	...2...	...5...	...3...	...7...
$3 \times 1000 + 7 \times 100 + 5 \times 10 + 6 \times 1$	=				
$5 \times 1000 + 8 \times 10 + 4 \times 1$	=				
$2 \times 1000 + 3 \times 100 + 2 \times 1$	=				
$7 \times 1000 + 4 \times 10$	=				

8 Welk getal is het?

- a $3 \times 1000 + 4 \times 100 + 2 \times 10 + 8 \times 1 = \underline{3428}$
- b $5 \times 1000 + 6 \times 100 + 3 \times 10 + 5 \times 1 = \dots\dots\dots$
- c $9 \times 1000 + 7 \times 100 + 1 \times 10 + 9 \times 1 = \dots\dots\dots$
- d $4 \times 1000 + 3 \times 10 + 7 \times 1 = \dots\dots\dots$

9 Reken uit.

$4000 + 800 + 20 + 1 = \underline{4821}$

$3000 + 500 + 30 + 5 = \dots\dots\dots$

$8000 + 100 + 20 + 8 = \dots\dots\dots$

$5000 + 600 + 50 + 7 = \dots\dots\dots$

$3000 + 200 + 8 = \dots\dots\dots$

$4000 + 80 + 3 = \dots\dots\dots$

$9000 + 2 = \dots\dots\dots$

$1000 + 900 + 10 = \dots\dots\dots$

Je leert

- cijferend aftrekken, zoals $75 - 21$.

Zelf

1

Reken uit.

$9 - 7 = \dots\dots 2 \dots\dots$

$14 - 9 = \dots\dots\dots$

$9 - 0 = \dots\dots\dots$

$8 - 4 = \dots\dots\dots$

$12 - 8 = \dots\dots\dots$

$20 - 6 = \dots\dots\dots$

$5 - 4 = \dots\dots\dots$

$13 - 7 = \dots\dots\dots$

$11 - 4 = \dots\dots\dots$

2

Reken uit.

$87 - 23 = \dots\dots 67 \dots\dots 3 \dots\dots 64 \dots\dots$

$89 - 57 = \dots\dots\dots$

$48 - 17 = \dots\dots\dots$

$65 - 23 = \dots\dots\dots$

Samen

3

Hoeveel plaatsen zijn er verkocht?

Uitleg

$86 - 23 =$

Maak eerst een schatting.

$86 - 23 \approx 90 - 20 = 70$

Zet de getallen onder elkaar.

T	E	
8	6	
2	3	-

$86 - 23 = 63$

Trek de eenheden van elkaar af.

T	E	
8	6	
2	3	-
	3	

Trek de tientallen van elkaar af.

T	E	
8	6	
2	3	-
6	3	

4

Reken uit.

Schat eerst het antwoord.

$47 - 12 \approx$

$50 - 10 = 40$

T	E	
4	7	
1	2	-
3	5	

$64 - 51 \approx$

.....

T	E	
6	4	
5	1	-

$78 - 53 \approx$

.....

T	E	
7	8	
5	3	-

Zelf

5

Reken uit.

$84 - 23 = 61$

T	E	
8	4	
2	3	-
6	1	

$98 - 21 =$

T	E	
9	8	
2	1	-

$77 - 43 =$

T	E	
7	7	
4	3	-

$67 - 52 =$

T	E	
6	7	
5	2	-

$79 - 52 =$

T	E	
7	9	
5	2	-

$86 - 24 =$

T	E	
8	6	
2	4	-

$24 - 13 =$

T	E	
2	4	
1	3	-

$59 - 52 =$

T	E	
5	9	
5	2	-

$39 - 16 =$

T	E	
3	9	
1	6	-

6

Reken uit.

Schrijf de getallen in het schema.
Het grootste getal komt boven.

$$56 - 23 = \dots 33 \dots$$

T	E	
5	6	
2	3	—
3	3	

$$45 - 33 = \dots$$

T	E	
4	5	
		—

$$68 - 31 = \dots$$

T	E	
6	8	
		—

$$48 - 21 = \dots$$

T	E	
		—

$$57 - 32 = \dots$$

T	E	
		—

$$75 - 24 = \dots$$

T	E	
		—

$$58 - 31 = \dots$$

T	E	
		—

$$78 - 11 = \dots$$

T	E	
		—

$$95 - 41 = \dots$$

T	E	
		—

Je leert

- cijferend aftrekken, zoals $589 - 236$.

Uitleg

$$589 - 236 =$$

Maak eerst een schatting.

$$589 - 236 \approx 600 - 200 = 400.$$

Zet de getallen onder elkaar en trek de eenheden van elkaar af.

H	T	E	
5	8	9	
2	3	6	-
		3	

Trek de tientallen van elkaar af.

H	T	E	
5	8	9	
2	3	6	-
	5	3	

Trek de honderdtallen van elkaar af.

H	T	E	
5	8	9	
2	3	6	-
3	5	3	

$$589 - 236 = 353$$

Samen

1

Reken uit.

Schat eerst het antwoord.

$$378 - 112 \approx$$

$$400 - 100 \approx 300$$

H	T	E	
3	7	8	
1	1	2	-
2	6	6	

$$378 - 112 = 266$$

$$829 - 504 \approx$$

$$800 - 500 \approx 300$$

H	T	E	
8	2	9	
5	0	4	-

$$829 - 504 = 325$$

$$474 - 51 \approx$$

$$470 - 50 \approx 420$$

H	T	E	
4	7	4	
	5	1	-

$$474 - 51 = 423$$

Zelf

2

Reken uit.

Trek af. Van boven naar beneden, eerst de eenheden dan de tientallen.

$$56 - 35 = \dots 21 \dots$$

T	E	
5	6	
3	5	-
2	1	

$$86 - 42 = \dots \dots \dots$$

T	E	
8	6	
4	2	-

$$79 - 23 = \dots \dots \dots$$

T	E	
		-

3

Zet onder elkaar en reken uit.

$$85 - 13 = \dots 72 \dots$$

T	E	
8	5	
1	3	-
7	2	

$$49 - 34 = \dots \dots \dots$$

T	E	
4	9	
3	4	-

$$56 - 21 = \dots \dots \dots$$

T	E	
		-

4

Zet onder elkaar en reken uit.

Reken van boven naar beneden. Begin met de eenheden, daarna de tientallen en de honderdtallen als laatste.

$$459 - 227 = \dots 232 \dots$$

H	T	E	
4	5	9	
2	2	7	-
2	3	2	

$$842 - 521 = \dots \dots \dots$$

H	T	E	
8	4	2	
5	2	1	-

$$967 - 756 = \dots \dots \dots$$

H	T	E	
			-

5

Reken uit.

$$677 - 352 = \dots 325 \dots$$

H	T	E	
6	7	7	
3	5	2	-
3	2	5	

$$847 - 235 = \dots\dots\dots$$

H	T	E	
8	4	7	
2	3	5	-

$$658 - 447 = \dots\dots\dots$$

H	T	E	
			-

$$869 - 124 = \dots\dots\dots$$

H	T	E	
8	6	9	
1	2	4	-

$$638 - 315 = \dots\dots\dots$$

H	T	E	
6	3	8	
3	1	5	-

$$742 - 241 = \dots\dots\dots$$

H	T	E	
			-

6

Reken uit.

Let op.
Zet het grootste getal boven.
Zet eenheden onder eenheden, tientallen onder
tientallen, en honderdtallen onder honderdtallen.

$$145 - 21 = \dots 124 \dots$$

H	T	E	
1	4	5	
	2	1	-
1	2	4	

$$378 - 36 = \dots\dots\dots$$

H	T	E	
3	7	8	
	3	6	-

$$859 - 42 = \dots\dots\dots$$

H	T	E	
			-

Je leert

- cijferend aftrekken toepassen.

Zelf

1

Schat de antwoorden.

683 ligt het dichtst bij 700.
431 ligt het dichtst bij 400.
683 - 431 is ongeveer:
 $700 - 400 = 300$.

$$683 - 431 \approx 700 - 400 = 300$$

$$799 - 224 \approx \dots\dots\dots$$

$$839 - 122 \approx \dots\dots\dots$$

$$427 - 114 \approx \dots\dots\dots$$

$$588 - 475 \approx \dots\dots\dots$$

$$697 - 566 \approx \dots\dots\dots$$

2

Reken cijferend uit.

$$653 - 431 = \dots\dots\dots$$

$$758 - 224 = \dots\dots\dots$$

$$457 - 235 = \dots\dots\dots$$

H	T	E	
6	5	3	
4	3	1	-
2	2	2	

H	T	E	
			-

H	T	E	
			-

Uitleg

Bij een toneelspel komen 275 mensen kijken.
Er zijn 154 volwassenen.
Hoeveel kinderen zijn er?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

$$275 - 154 =$$

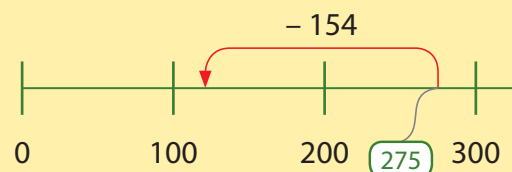
Stap 3 Wat is het antwoord?

Maak een schatting. $300 - 200 = 100$

Het antwoord is $275 - 154 = 121$

Stap 4 Klopt je antwoord? Laat zien met een berekening.

Het antwoord klopt met de schatting.

H	T	E	
2	7	5	
1	5	4	-
1	2	1	

Samen

3

Reken uit.

Bij een toneelspel zijn 245 mensen.
In de pauze drinken 104 mensen iets.
Hoeveel mensen drinken niets?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

.....

Stap 3 Wat is het antwoord?

.....

Stap 4 Klopt je antwoord? Maak een schatting.

..... - $\approx$ - =

Het antwoord ligt wel / niet in de buurt van de schatting.

H	T	E	
			-

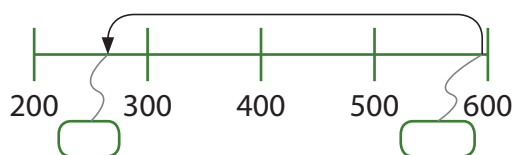
Zelf

4

Reken uit met het stappenplan.

Voor de voorstelling zijn 330 kaartjes van de 595 verkocht.
Hoeveel kaartjes zijn er nog te koop?

Stap 1 Maak de tekening af.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

.....

Stap 3 Wat is het antwoord?

.....

Stap 4 Klopt je antwoord? Maak een schatting.

..... - $\approx$ - =

Het antwoord ligt wel / niet in de buurt van de schatting.

H	T	E	
			-

5

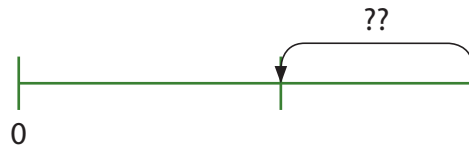
Reken uit.

Groep 5 haalt 256 euro op voor een goed doel.

Groep 6 haalt 367 euro op.

Hoeveel euro heeft groep 6 meer opgehaald?

Stap 1 Maak de tekening af.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

.....

Stap 3 Wat is je antwoord?

.....

Stap 4 Klopt je antwoord? Maak een schatting.

..... - $\approx$ - =

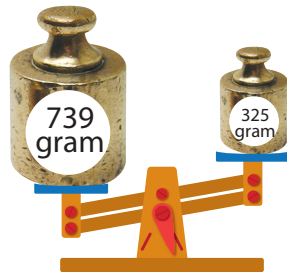
Het antwoord ligt wel / niet in de buurt van de schatting.

H	T	E	
			-

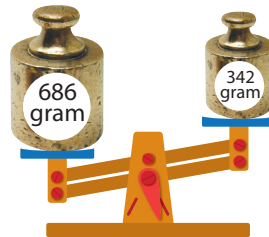
6

Reken cijferend uit.

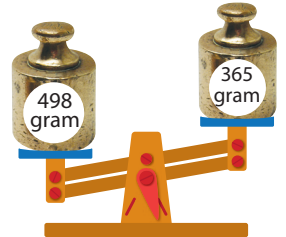
Wat is het verschil in gewicht?

H	T	E	
7	3	9	
3	2	5	-

H	T	E	
			-

H	T	E	
			-

Je oefent

- optellen en aftrekken tot 1000.
- deeltafels.
- figuren.

Samen

1

Rekendictee

$85 + 9 = \dots\dots\dots$

$8 \times 9 = \dots\dots\dots$

$120 + 80 = \dots\dots\dots$

$85 - 9 = \dots\dots\dots$

$5 \times 11 = \dots\dots\dots$

$72 + 30 = \dots\dots\dots$

$37 - 12 = \dots\dots\dots$

$4 \times 12 = \dots\dots\dots$

$110 - 40 = \dots\dots\dots$

Zelf

2

Zet op volgorde van klein naar groot.

369	963	396	
541	415	154	
325	532	235	253
158	815	581	185
9990	999	9009	909

→

369	396	963
-----	-----	-----

→

--	--	--

→

--	--	--	--

→

--	--	--	--

→

--	--	--	--

3

Reken zo snel als je kunt.

$10 : 5 = \dots\dots\dots$

$16 : 4 = \dots\dots\dots$

$35 : 5 = \dots\dots\dots$

$80 : 10 = \dots\dots\dots$

$18 : 3 = \dots\dots\dots$

$18 : 2 = \dots\dots\dots$

$30 : 10 = \dots\dots\dots$

$24 : 4 = \dots\dots\dots$

$21 : 3 = \dots\dots\dots$

$45 : 5 = \dots\dots\dots$

$27 : 3 = \dots\dots\dots$

$32 : 4 = \dots\dots\dots$

$20 : 2 = \dots\dots\dots$

$40 : 4 = \dots\dots\dots$

$100 : 10 = \dots\dots\dots$

4

Reken uit.

$$220 + 350 = 520 + 50 = 570$$

$$360 + 120 = \dots\dots\dots$$

$$550 + 240 = \dots\dots\dots$$

$$680 + 140 = \dots\dots\dots$$

$$780 - 350 = \dots\dots\dots$$

$$890 - 620 = \dots\dots\dots$$

$$450 - 230 = \dots\dots\dots$$

$$740 - 150 = \dots\dots\dots$$

5

Geef de tafelsommen de goede kleur.

Geel: alle sommen met antwoord 24.
Rood: alle sommen met antwoord 30.
Groen: alle sommen met antwoord 12.
Blauw: alle sommen met antwoord 20.

3×8	9×2	5×8	3×4	4×5	6×3	4×4	10×3
9×0	6×4	6×2	4×10	2×9	10×2	3×10	7×0
8×5	4×3	8×3	0×9	8×8	5×6	2×10	5×5
2×6	10×4	0×7	4×6	6×5	3×6	6×6	5×4

6

Reken uit.

$$3 \times 23 = 60 + 9 = 69$$

$$\begin{array}{c} \text{---} \text{---} \text{---} \\ \text{20} + \text{3} \end{array}$$

$$2 \times 42 = \dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$\begin{array}{c} \text{---} \text{---} \text{---} \\ \text{---} \end{array}$$

$$4 \times 12 = \dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$\begin{array}{c} \text{---} \text{---} \text{---} \\ \text{---} \end{array}$$

$$5 \times 15 = \dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

$$\begin{array}{c} \text{---} \text{---} \text{---} \\ \text{---} \end{array}$$

$$6 \times 16 = \dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

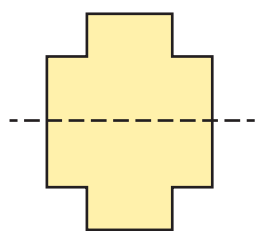
$$\begin{array}{c} \text{---} \text{---} \text{---} \\ \text{---} \end{array}$$

$$4 \times 24 = \dots\dots\dots + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

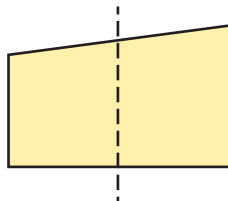
$$\begin{array}{c} \text{---} \text{---} \text{---} \\ \text{---} \end{array}$$

7 Zet een rondje.

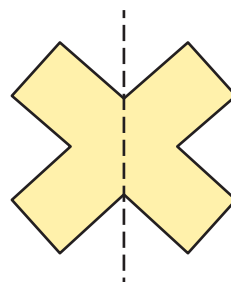
Is de stippellijn wel of geen spiegellijn van de figuur?

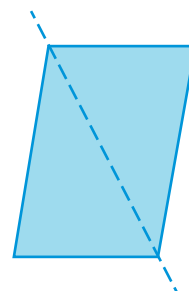
ja / nee

ja / nee

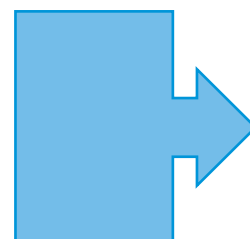
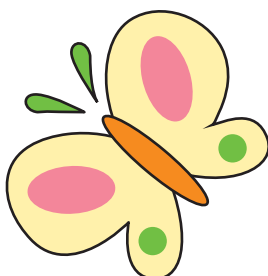
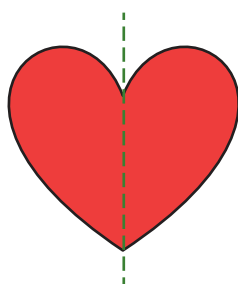

ja / nee

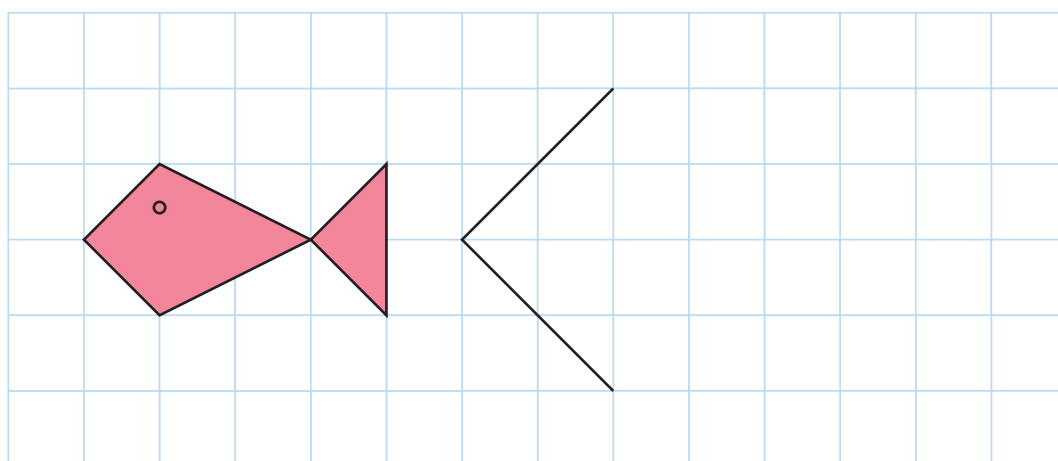
ja / nee

8 Teken de spiegellijn.

9 Teken de vergroting.

Er is al een begin gemaakt.

1

Splits de getallen.

$$2376 = 2 \times 1000 + 3 \times 100 + \dots$$

$$4325 = \dots$$

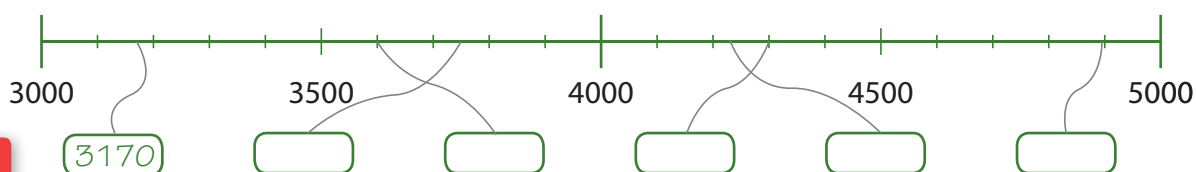
$$9091 = \dots$$

> M: 1, 2

2

Vul in.

Kies uit: 3600, 4895, 4300, 4230, 3750.

> M: 3, 4

3

Reken uit.

$$52 + 26 = \dots 78 \dots$$

$$416 + 353 = \dots$$

$$353 + 42 = \dots$$

T	E	
5	2	
2	6	+
7	8	

H	T	E	
			+

H	T	E	
			+

> M: 5, 6

4

Reken uit.

$$78 - 31 = \dots 47 \dots$$

$$574 - 363 = \dots$$

$$669 - 52 = \dots$$

T	E	
7	8	
3	1	-
4	7	

H	T	E	
			-

H	T	E	
			-

> M: 7, 8

5

Zet onder elkaar en reken uit.

$$518 + 271 = \dots\dots\dots$$

$$967 - 345 = \dots\dots\dots$$

H	T	E	
			+

H	T	E	
			-

> M: 7, 9

6

Kijk naar de kalender en beantwoord de vragen.

januari 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

februari 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29		

maart 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

april 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

mei 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

juni 						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

- a Op welke dag valt 17 januari?
- b Hoeveel maandagen zitten er in de maand juni?
- c Welke datum is de derde woensdag van maart?

> M: 10

7

Vul in.

- a 10 juni kun je schrijven als -
- b 05-10 is
- c De maand december heeft dagen.
- d De maand is de kortste maand van een jaar.
- e Een jaar heeft maanden.
- f Een jaar heeft kwartalen.

M: 11

1

Zet de getallen in het schema.

$$5 \times 1000 + 3 \times 100 + 2 \times 10 + 4 \times 1 =$$

$$2 \times 1000 + 7 \times 100 + 1 \times 10 + 8 \times 1 =$$

$$1 \times 1000 + 5 \times 10 + 5 \times 1 =$$

$$6 \times 1000 + 8 \times 100 + 2 \times 1 =$$

D	H	T	E
...5...	...3...	...2...	...4...
.....			
.....			
.....			

2

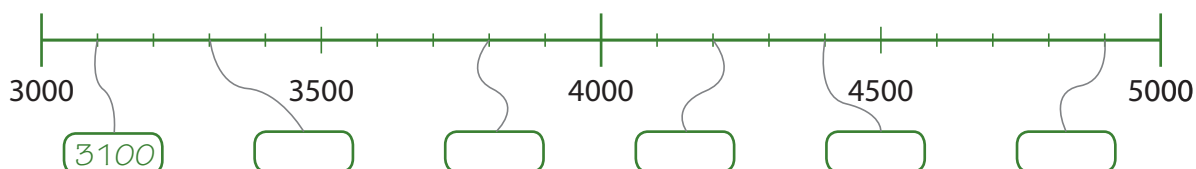
Splits de getallen.

D	H	T	E
7	2	1	0
8	3	7	9
5	0	0	4

$$= 7 \times 1000 + 2 \times 100 + 1 \times 10$$

3

Schrijf de getallen in de vakjes.

4

Welk honderdtal ligt het dichtst bij?

597 ligt het dichtst bij ...600...

305 ligt het dichtst bij

642 ligt het dichtst bij

875 ligt het dichtst bij

708 ligt het dichtst bij ...700...

135 ligt het dichtst bij

892 ligt het dichtst bij

465 ligt het dichtst bij

5

Reken cijferend uit.

Reken van boven naar beneden.
Begin bij de eenheden en dan de
tientallen.

$42 + 26 = \dots 68 \dots$

T	E	
4	2	
2	6	+
6	8	

$52 + 34 = \dots$

T	E	
5	2	
3	4	+

$41 + 38 = \dots$

T	E	
		+

6

Reken cijferend uit.

Reken van boven naar beneden en
begin rechts. Dus eerst de eenheden,
dan de tientallen en als laatste de
honderdtallen.

$312 + 46 = \dots 358 \dots$

H	T	E	
3	1	2	
	4	6	+
3	5	8	

$745 + 13 = \dots$

H	T	E	
7	4	5	
	1	3	+

$562 + 37 = \dots$

H	T	E	
5	6	2	
	3	7	+

$382 + 216 = \dots$

H	T	E	
3	8	2	
2	1	6	+

$454 + 341 = \dots$

H	T	E	
4	5	4	
3	4	1	+

$327 + 211 = \dots$

H	T	E	
3	2	7	
2	1	1	+

7

Reken cijferend uit.

$49 - 26 = \dots 23 \dots$

T	E	
4	9	
2	6	-
2	3	

$76 - 25 = \dots$

T	E	
7	6	
2	5	-

$89 - 62 = \dots$

T	E	
		-

$795 - 233 = \dots$

H	T	E	
7	9	5	
2	3	3	-

$585 - 422 = \dots$

H	T	E	
5	8	5	
4	2	2	-

$469 - 216 = \dots$

H	T	E	
			-

8

Reken cijferend uit.

$378 - 36 = \dots 342 \dots$

H	T	E	
3	7	8	
	3	6	-
3	4	2	

$856 - 45 = \dots$

H	T	E	
8	5	6	
	4	5	-

$378 - 47 = \dots$

H	T	E	
3	7	8	
	4	7	-

9

Zet onder elkaar en reken uit.

Let op:

Zet het grootste getal boven.

Zet eenheden onder eenheden, tientallen onder tientallen, en honderdtallen onder honderdtallen.

$$345 + 234 = \dots 579 \dots$$

H	T	E	
3	4	5	
2	3	4	+
5	7	9	

$$716 + 271 = \dots$$

H	T	E	
			+

$$534 + 352 = \dots$$

H	T	E	
			+

$$378 - 236 = \dots$$

H	T	E	
			-

$$785 - 232 = \dots$$

H	T	E	
			-

$$385 - 214 = \dots$$

H	T	E	
			-

10

Vul in.

kwartaal	maanden		
1 ^e	1 januari.....	2 februari....	3 maart.....
	...31... dagen	...28... of ...29... dagen	...31... dagen
2 ^e	4	5	6
	 dagen	 dagen	 dagen
3 ^e	7	8	9
	 dagen	 dagen	 dagen
4 ^e	10	11	12
	 dagen	 dagen	 dagen

11

Beantwoord de vragen.

Je mag het schema uit de vorige opdracht gebruiken.

Welke maand heeft de minste dagen? *februari*.....

Welke maand komt na december?

In welk kwartaal zit de maand april?

12

Kijk naar de kalender en beantwoord op de vragen.

januari					
M		7	14	21	28
D	1	8	15	22	29
W	2	9	16	23	30
D	3	10	17	24	31
V	4	11	18	25	
Z	5	12	19	26	
Z	6	13	20	27	

februari					
M		4	11	18	25
D		5	12	19	26
W		6	13	20	27
D		7	14	21	28
V	1	8	15	22	29
Z	2	9	16	23	
Z	3	10	17	24	

maart						
M		3	10	17	24	31
D		4	11	18	25	
W		5	12	19	26	
D		6	13	20	27	
V		7	14	21	28	
Z	1	8	15	22	29	
Z	2	9	16	23	30	

Op welke dag valt 10 februari? *zondag*.....

Op welke dag valt 12 januari?

Hoeveel zondagen zitten er in de maand maart? zondagen

Welke datum is de derde donderdag in februari?

13

Vul in.

15 april kun je schrijven als *15* - *04*.....

08-12 is *8 december*.....

10 augustus is -

12-01 is -

5 november is -

05-05 is -

4

5

Blok 6.1

Cijferend optellen

Ik kan cijferend optellen tot en met 1000.

Ik zet de honderdtallen, de tientallen en de eenheden onder elkaar.

H	T	E	
3	4	5	
2	3	4	+

Blok 6.2

Kalender

Ik kan een kalender aflezen.

De eerste maandag in februari is

De derde dinsdag in februari is

20 februari is een

De maanden

hebben 31 dagen.

Er zijn in een jaar kwartalen.

5 april schrijf je met cijfers

08-12 in woorden is

februari						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

Blok 6.3**Cijferend aftrekken**

Ik kan cijferend aftrekken tot en met 1000.
Ik zet de honderdtallen, de tientallen en
de eenheden onder elkaar.

H	T	E	
7	8	5	
3	1	4	–

Vormgeving binnenwerk: Van Kelckhoven BNO, Groningen (conceptvormgeving:
Sproud, Haarlem)
Vormgeving omslag: nu:amsterdam
Omslagillustraties: Josje van Koppen, Rotterdam
Illustraties hulpfiguren: Joost van Schaik, Amsterdam

1 / 18

© 2017 Noordhoff Uitgevers bv, Groningen/Houten, The Netherlands

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the publisher.

ISBN: 978-90-01-86978-6

Bronvermelding

Annelieke Hooymans, Breda: p. 7, 22, 37

Marjolein Luiken, Ouderkerk aan de Amstel: p. 33 kangoeroe, hond, kat

Richard Flohr, De Meern: p. 56-57